

פרשת במדבר תשפ"ג
יעמוד לוי במקום בכו

בראשית א, א

בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ:

רש"י

בראשית ברא אין המקרא הזה אומר אלא דרשני, כמו שדרשוהו רבותינו בשביל התורה שנקראת ראשית דרכו (משלי ח), ובשביל ישראל שנקראו ראשית תבואתו (ירמיה ב'); ואם באת לפרשו כפשוטו.

שמות לב

(כה) וירא משה את העם כי פרע הוא כי פרעה אהרן לשמחה בקמיהם: (כו) ויעמוד משה בשער המחנה ויאמר מי ליהנה אלי ויאספו אליו כל בני לוי: (כז) ויאמר להם כה אמר להם יהוה אלהי ישראל שימו איש-חרבו על ירכו עברו ושובו משער לשער במחנה והרגו איש-את-אחיו ואיש את-רעהו ואיש את-קרבו: (כח) ויעשו בני לוי כדבר משה ויפל מן העם ביום ההוא כשלושת אלפי איש:

רש"י

(כה) **פרע**. מגלה; נתגלה שמצו וקלונו, כמו ופרע את ראש האשה (במדבר ה'): **לשמחה בקמיהם**. להיות להם הדבר הזה לגנות בפי כל הקמים עליהם: (כו) **מי לה' אלי**. ובא אלי: **כל בני לוי**. מכאן שכל השבט פטר (יומא ס"ו): (כז) **כה אמר וגו'**. והיכן אמר? זבח לאלהים יחרם (שמות כ"ב) – כך שנויה במקילתא: **אחיו**. מאמו והוא ישראל (יומא ס"ו): (כט) **מלאו ידכם** אתם ההורגים אותם – בדבר זה תתחנכו להיות פהנים למקום: **כי איש**. מכס ומלא ידו **בבנו ובאחיו**:

במדבר ג, מד-מה

וידבר יהוה אל משה לאמר: קח את הלויים תחת כל בכור בבני ישראל ואת ביהמת הלויים תחת בהמתם והיו ללויים אגני יהוה:

רש"י

(מה) **ואת בהמת הלויים וגו'**. לא פדו בהמות הלויים את בכורי בהמה טהורה של ישראל אלא את פטרי חמוריהם, ושה אחד של בן לוי פטר כמה פטרי חמורים של ישראל. תדע, שהרי מנה העודפים באדם ולא מנה העודפים בבהמה (שם ד'):

אור החיים

(מה) **והיו לי הלויים אני ה'**. הכונה במאמר **אני ה'**, לומר שהגם שאמרו רבותינו ז"ל (ילקוט שם"ד) עתידה עבודה שתחזור לבכורות, לא ירדו הלויים מהיות לה', והוא אומר **והיו לי אני ה'** כשם ששמי לעולם ועד כמו כן יהיו לי הלויים:

רמב"ם, הלכות שמיטה ויובל פרק יג הלכה ג

ולא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש מכל באי העולם אשר נדבה רוחו אותו וחינו מדעו להבדל לעמד לפני ה' לשירתו ולעבדו לדעה את ה' וקלף ישר כמו שעשהו האלהים ופרק מעל צנארו על החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם הרי זה נתקדש קדש קדשים ויהיה ה' חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים ויזכה לו בעולם הזה דבר המספיק לו כמו שזכה לכהנים ללויים. הרי דוד עליו השלום אומר (תהילים טז ה) ה' מנת חלקי וכוסי אתה תומיז גורלי:

רמב"ם, הלכות ע"ז פרק א הלכה ג

... ויעקב אבינו למד בניו כלם והבדיל לוי ומנחו ראש והושיבו בישיבה ללמד דרך השם ולשמור מצות אברהם. וצוה את בניו שלא יפסיקו מבני לוי ממנה אחר ממנה כדי שלא תשכח הלמוד. והנה הדבר הולך ומתגבר בבני יעקב ובנלויים עליהם ונעשית בעולם אמה שהיא יודעת את ה'. עד שארכו הימים לישראל במצרים וחזרו ללמוד מעשיהן ולעבד כוכבים כמותן חוץ משבט לוי שעמד במצות אבות. ומעולם לא עבד שבט לוי עבודת כוכבים. וכמעט קט הנה העקר ששתל אברהם נעקר וחזרין בני יעקב לטעות העולם ותעיותו. ומאהבת ה' אותנו ומשמרו את השבועה לאברהם אבינו עשה משה רבנו רבן של כל הנביאים ושלחו. כיון שנתגבא משה רבנו ובחר ה' ישראל לנחלה הכתירן במצות והודיעם דרך עבודתו ומה יהיה משפט עבודת כוכבים וכל הטועים אחריה:

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.
Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.